

K R O N I E K.

□ □ BOEKBESPREKING. □ □

H. SALOMONSON, *Valsch Pathos*, een jeugdgeschiedenis. Amsterdam, H. J. W. Becht, zonder jaartal.

Achter den titel en vóór het eerste hoofdstuk vindt men in dit boek, bij wijze van opdracht (Aan A. W. staat er onder) een versje afgedrukt, bijna een sonnet (het rijm in de laatste strophen is niet geheel in orde). Ik vindt het niet erg mooi, dat versje, maar wél bijzonder typisch voor den auteur. Laat mij het hier mogen citeeren:

„Er was op hoogen duin een roode bloem
ontloken, —
zij hief den fieren kruin in 't woeden
van den wind.
Toen werd de zwakke band, dien blad
aan bloemkroon bindt
door 't schudden heen-en-weer verzwakt
— en toen verbroken.
De bladen, die door God de bloem ten
praal gegeven
Verwoeien één voor één, verloren in het
duin.
De stengel stond nog recht, en hief den
kalen kruin
met ietwat mallen trots door 't restje
van zijn leven.
Zóó gaat het ook met hen, die in des
werelds stroomen
zich werpen, vól illusies van hun jeugd.
Voor hen is weldra ook de eenzaamheid
gekomen.
Illusies waaien weg, als bladen, één voor één
en daarvoor in de plaats komt een
bedrieglijk droomen....
....Zij heffen fier den kop.... en staan
geheel alleen.”

Dit versje, zoo „geheel alleen” in zijn boek te doen afdrukken, het was.... och, misschien alleen sympathiek-onverstandig

van den auteur, maar het lijkt ook een klein beetje pretentieus en arrogant. Hij heeft het toch zeker zelf wél heel mooi en zeer geslaagd gevonden — anders had hij het hier niet zoo eenzaam aan de stormen der critiek ten prooi geboden. Hij zal nog wel heel jong zijn — veulenachtige jongheid is de voornaamste charme van zijn geheele boek — en daarom moeten wij hem vooral niet te veel kwalijk nemen; een of ander uit zijn onmiddellijke omgeving had hem toch ook wel eens kunnen waarschuwen! Maar ja, dit boek is nu eenmaal een boek, en het wordt ons, litteraire beulen, ter wreedaardige „recensie” gezonden. En zoo wordt onze critische geest terstond na het openslaan nauwlettend en merkt op: dat deze gewild-poëtische introductie bij uitstek slordig gedacht is. De vergelijking van een jonge ziel met een bloem, die zich schoon ontplooit om weldra, door een enkelen rukwind misschien, ontluisterd te staan, is niet bepaald nieuw of origineel, maar had toch nog wel eens dienst kunnen doen. Zij heeft inderdaad iets eeuwigs aan zich. Maar die „eenzaamheid”, wat heeft die „eenzaamheid” er mee te maken? Stónd de bloem niet alleen toen zij haar „fieren kruin”, haar roode bladen nog droeg? Was zij toen omringd door (dan waarschijnlijk precies even fiere en roode) broeders en zusters? Dus hebben die later óf hetzelfde lot, dat der ontbladering, ondergaan, óf zij zijn beter bestand gebleken tegen den wind, maar in elk geval: de bloem staat dan ook later niet eenzaam. Welk een nuchter gedenk, zal de heer Salomonson uitroepen. Ja, waarde heer, maar daar moet uw geschrijf toch tegen kunnen. Wij zijn niet allemaal meer jongens en meisjes, die zich al extatisch gestemd voelen en over schoonheid prevelen, als zij maar wat woorden hooren als „ontloken, God, praal, 'swerelds stroomen, bedriegelijke droomen”....